

**Konzorcija za
prevenciju gojaznosti
kroz efikasnu ishranu
i fizicku aktivnost**

BILTEN

A 6th Framework Programme
European Commission
Coordination Action

Broj 11

www.europrevob.eu

mart 2010.

Od Znanstvenog koordinatora

EURO-PREVOB projekat se bliži kraju i ovo je završni bilten.

Željela bih se iskreno zahvaliti partnerima Konzorcijuma za njihov izvanredan rad i zalaganje tokom protekle tri godine. Naš fantastičan timski rad je ključ uspjeha EURO-PREVOB-a.

Također bih željela zahvaliti članovima Savjetodavnog odbora - Tim Lobstein, Susanne Løgstrup, Brian Martin, Francesca Racioppi i Liselotte Shafer Elinder, čija su podrška i vođstvo pomogli u postizanju najviših standarda. Iskreno se zahvaljujem i velikom broju stručnjaka koji su dali neprocjenjiv doprinos projektu i razvoju našeg rada, sudjelovanjem na održanim sastancima

Najljepše želje za budući rad!

Joceline Pomerleau

14 partnera iz 10 zemalja

Koordinator projekta: Škola za higijenu i tropsku medicinu, London

Partneri projekta: Bosna i Hercegovina, Češka Republika, Danska, Francuska, Italija, Latvija, Slovenija, Švicarska, Turska, Velika Britanija.

Trajanje: 04/2007-03/2010

NAJNOVIJE INFORMACIJE O PROGRESU

Informacije o WP12 – Radni paket 12 – Komparativna analiza regionalnih konsultanta (na čelu s SUHRS).

D12 dokument je dostavljen Evropskoj komisiji 25. januara 2010. On sadrži komparativnu analizu rezultata pet pilot testiranja i zaključke sa 2. Plenarnog sastanka koji je održan u Istanbulu u maju prošle godine.

Informacije o WP13 - Radni paket 13 – Adaptacija preporuka evropskih politika o ishrani i fizičkoj aktivnosti u odnosu na socio-ekonomske nejednakosti (na čelu sa UEA)

D13.1 će pružiti preporuke za razvoj i procjenu evropskih politika relevantnih za prevenciju gojaznosti u Europi. Ovaj dokument će biti uskoro finaliziran i predat Komisiji.

D13.2 prikazuje rezultate diskusija koje su vođene na završnom EURO-PREVOB Plenarnom sastanku u Rimu u novembru 2009. Ovaj dokument je dostavljen Komisiji 29. marta 2010.

Informacije o WP14 – Radni paket 14 - Projekt menadžment (na čelu s LSHTM)

D14.1 - Projektna dokumentacija je u fazi finalizacije. Ona objedinjuje sve važne dokumente prikupljene tokom projekta, uključujući i Sporazum Konzorcija; zapisnike sa sastanaka Znanstvenog i Savjetodavnog odbora, predloške izvješća,

D14.3 - Završni izvještaj trenutno završavaju partneri LSHTM. Oba dokumenta će biti predata u predviđenom roku.

Informacije o WP15 – Radni paket 15 - Monitoring i osiguranje kvalitete (na čelu s LSHTM)

D15 - procjena projektnih dokumenata će biti objedinjena od strane LSHTM. Ovaj dokument opisuje korake koji su poduzeti u cilju osiguranja relevantnosti, efikasnosti, uticaja politike i znanstvenog kvaliteta projekta. D15 je predat Komisiji 23. marta 2010.

Tokom protekle tri godine, EURO-PREVOB projekt je napravio nekoliko ključnih postignuća uključujući:

- Pripremu dva pregleda literature (oba su dostupna na web stranici projekta) **Prvi pregled** objedinjuje znanstvene spoznaje o učestalosti gojaznosti i njenom uticaju na zdravlje, ekonomskom aspektu gojaznosti, socioekonomskim nejednakostima vezanim za gojaznost u Evropi, determinante gojaznosti i nejednakosti u gojaznosti. Time se potvrđuje širenje epidemije gojaznosti širom Evrope i ističu nejednakosti u gojaznosti i faktori rizika u Evropskoj populaciji. **Drugi pregled** diskutuje situaciju vezanu za postojeće javnozdravstvene politike koje se odnose na ishranu i fizičku aktivnost kao odrednice gojaznosti i nejednakosti u gojaznosti u Evropi. On daje i opsežnu procjenu raspona postojećih politika i intervencija vezanih za preveniranje gojaznosti. Uz pregled literature, razvijen je i **konceptualni model** vodiča za rad na EURO-PREVOB-u, osiguran logički okvir za procjenu ključnih politika područja koje treba ispitati u sklopu projekta, sve s ciljem razvoja instrumenata za analizu politika, što je opisano u nastavku.
- Razvoj i pilot-ispitivanje instrumenata koji bi mogli pomoći istraživačima iz oblasti javnog zdravstva i donositeljima odluka u cijeloj Evropi u procjeni mogućih utjecaja predloženih politika na ishranu, tjelesnu aktivnost i nivo gojaznosti u pet podregija Evrope, koristeći zajedničku metodologiju. **EURO-PREVOB instrumenti za analizu politika obuhvataju** Kontrolnu listu i Upitnik u zajednici. Kontrolna lista služi za procjenu postojećih politika, tj. onoga što je već učinjeno u cilju preveniranja gojaznosti, ali i za utvrđivanje nedostataka koji se mogu ispraviti, a odnosi se na hranu i izgrađeni okoliš, škole i zdravlje majke i djeteta. Upitnik u zajednici ima za cilj da odredi u kojoj mjeri okruženje u kojem ljudi žive utječe na rizik od gojaznosti, s posebnim naglaskom na razlike između bogatih i siromašnih područja. Pokazalo se da su navedeni instrumenti primjenjivi i korisni za pružanje novih uvida u postojeće politike koje se odnose na hranu i fizičku aktivnost i za bolje razumijevanje pojedinih aspekata gojaznosti u različitim zemljama. Ovi instrumenti će uskoro biti dostupni na web stranici projekta.
- Priprema konačnog izvještaja, baziranog na zaključcima EURO-PREVOB projekta, koji ima za cilj informiranje o razvoju politika relevantnih za nastanak gojaznosti u Evropi. Izvještaj predstavlja: (1) Pregled globalne i regionalne strategije relevantne za prevenciju gojaznosti u Evropi, (2) sažetak ključnih načela kojima bi trebale težiti akcije za preveniranje gojaznosti u Evropi; i (3) upute o praćenju i ocjeni ekonomskog utjecaja na politike kojima se prevenira gojaznost.
- Doprinos za umrežavanje i saradnju u znanstvenom radu i razvoju politika vezanih za ishranu, tjelesnu aktivnost, gojaznost i nejednakosti u gojaznosti u EU i širom Evrope, širenjem brojnih aktivnosti kroz saradnju sa drugim pan-evropskim projektima.

IZDATE PUBLIKACIJE

Posjetite **HOPE web stranicu** kako bi našli najnovije vijesti i publikacije vezane za gojaznost. www.hopeproject.eu/index.php?page=news&news_id=50. Ako imate bilo kakvih novosti koje bi željeli dodati ili podijeliti sa drugima, molimo kontaktirajte: HOPEnet@iaso.org

Nacionalni forum za srce je uz potporu Odjela za zdravstvo i Odjela za djecu, škole i porodice iz Velike Britanije, prije nekoliko mjeseci pokrenuo "Centar za učenje o pretilosti" (OLC) -

[Http://www.obesitylearningcentre-nhf.org.uk/](http://www.obesitylearningcentre-nhf.org.uk/).

Ovaj centar (OLC) pruža linkove koji su odlični resursi vijesti i novosti, izvještaja, instrumenata i studija slučaja. Stranica ima za cilj razmjenu informacija i povezivanje mreže informacija relevantnih za gojaznost. Besplatna je za korištenje, iako neke stranice zahtijevaju prijavu. Ona će se nastaviti razvijati u narednih nekoliko mjeseci, s novim informacijama i pogodnostima.

EURO-PREVOB Konzorcij trenutno razvija **sumarni izvještaj** koji će osigurati pregled projektnih postignuća u posljednje tri godine. Uskoro ćete biti u mogućnosti da ovaj izvještaj skinete sa web stranice projekta (www.europrevob.eu). Izvještaj je preveden na bosanski, češki, danski, francuski, njemački, talijanski, latvijski, ruski, slovenski, španjolski, švedski i turski jezik.

SASTANANCI, KONFERENCIJE I DISEMINACIJA MATERIJALA

Sastanak o istraživanju spola kao odrednice uspješnosti u oblasti zdravlja, okoliša i energije, koji je održan u italijanskom Nacionalnom istraživačkom odboru u Rimu, Italija - 5. mart 2010.

Marina Adrianopoli iz INRAN-a je prisustvovala ovom sastanku vezanom za relevantnost i dodatnu vrijednost spola i spolne ravnopravnosti u istraživačkim politikama EU-a i 7. okvirnog programa. U diskusijama se govorilo o EURO-PREVOB projektu. Na ovom sastanku su bili prisutni istraživači iz raznih istraživačkih centara, instituta i univerziteta.

Svjetski dan zdravlja - Okrugli stol na temu "Urbanizacija i zdravlje", Zavod za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine, Sarajevo, Bosna i Hercegovina, 6. april, 2010.

Aida Filipović-Hadžiomerađić predstaviti će rezultate pilot testiranja EURO-PREVOB instrumenata za analizu politika u Jugoistočnoj Europi. Sastanak će okupiti predstavnike vlasti - (Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo okoliša i prostornog planiranja, Ministarstvo kulture i sporta) Federacije BiH i Kantona Sarajevo, načelnike sarajevskih općina, učesnike s Medicinskog fakulteta u Sarajevu, kao i učesnike iz različitih nevladinih organizacija, uključujući UNICEF i UNDP.

PREDSTOJEĆI SASTANCI I KONFERENCIJE

Ispod se nalazi spisak sastanaka i konferencija koje će se održati u narednim mjesecima:

Sedmi Internacionalni kongres o ishrani i dijetetici, Gulden Pekcan će prezentirati EURO PREVOB projekat	14-18. april, 2010, Istanbul, Turska
Moć programiranja – Internacionalna konferencija o porijeklu zdravlja i bolesti	6-8 maj 2010, Minhen, Njemačka
Evropsko udruženje za pedijatrijsku gastroenterologiju, hepatologiju i ishranu, Godišnji sastanak	9-12. juni, 2010, Istanbul, Turska
Mreža Evropskih udruženja za ishranu: 7. Evropski forum	3-10. juli, 2010, Amsterdam, Holandija
11. Internacionalni kongres o gojaznosti http://www.ico2010.org/	11-16. juli, 2010, Štokholm, Švedska
Evropski zdravstveni forum	6-9. oktobra, 2010, Bad Gastein, Austrija
Udruženje za gojaznost, 2010 Godišnji naučni sastanak (TOS)	9-13 oktobar, San Diego, USA
1. Internacionalni forum o dijabetesu I gojaznosti	21-23 oktobar, 2010, Atina, Grčka
Evropska Asocijacija za javno zdravstvo	10-13. novembra, 2010, Amsterdam, Holandija
2. HEPA evropska konferencija održana u saradnji sa 6. konferencijom o kretanju i zdravlju http://mandh2010.upol.cz/www/index.php	24-25 novembar 2010., Olomouc, Češka Republika
18. Evropski kongres o gojaznosti – ECO 2011	25-28. maj, 2011, Istanbul, Turska
Evropska Asocijacija za javno zdravstvo	10-12. novembar 2011, Kopenhagen, Danska

EURO-PREVOB KONTAKTI

Za dodatne informacije molimo vas da posjetite EURO-PREVOB web-stranicu ili pošaljete svoja pitanja, komentare i sugestije direktno na e-mail adresu (europrevob@lshtm.ac.uk).

Project Coordinator:

Name: London School of Hygiene & Tropical Medicine

Project leader: Martin McKee

Scientific coordinator: Joceline Pomerleau

Lecturer: Cécile Knai

Administrative coordinator: Pamela Harling

Address: Keppel Street, London WC1E 7HT

Country: United Kingdom

Telephone: (44) 20 7612 7811; *Fax:* (44) 20 7612 7812

Contact email: europrevob@lshtm.ac.uk

Advisory Board: Tim Lobstein (International Obesity Task Force / HOPE project); Susanne Løgstrup (European Heart Network); Brian Martin (Institute of Social and Preventive Medicine, University of Zurich); Francesca Racioppi (WHO European Centre for Environment and Health, Rome); Liselotte Schäfer Elinder (Stockholm Centre for Public Health).

Partners

Name: London School of Hygiene & Tropical Medicine (LSHTM)

Country: United Kingdom

Website: www.lshtm.ac.uk

Name: SUHR's (now Metropolitan University College)

Country: Denmark

Website:

www.phmetropol.dk

Name: World Health Organization Regional Office for Europe (WHO)

Country: Denmark

Website: www.euro.who.int

Name: Institut National de la Santé et de la Recherche Médicale (INSERM)

Country: France

Website: www.inserm.fr

Name: Hacettepe University Department of Nutrition and Dietetics (HUBDB)

Country: Turkey

Website:

www.hacettepe.edu.tr

Name: South East Public Health Observatory (SEPHO)

Country: United Kingdom

Website: www.sepho.org.uk

Name: Istituto Nazionale di Ricerca per gli Alimenti e la Nutrizione (INRAN)

Country: Italy

Website: www.inran.it

Name: The Centre of Health Economics

Country: Latvia

Website: www.vec.gov.lv

Name: Masaryk University (MU)

Country: Czech Republic

Website: www.muni.cz

Name: Institute of Public Health of Federation of Bosnia and Herzegovina (IPH-FBiH)

Country: Bosnia & Herzegovina

Website: www.zzjzfbih.ba

Name: Institute of Public Health of the Republic of Slovenia (IVZ RS)

Country: Slovenia

Website: www.ivz.si

Name: Geneva Infant Feeding Association (GIFA)

Country: Switzerland

Website: www.gifa.org

Name: University College London (UCL)

Country: United Kingdom

Website: www.ucl.ac.uk

Name: University of East Anglia (UEA)

Country: United Kingdom

Website: www.uea.ac.uk